

วารสารอิเล็กทรอนิกส์
ทางการศึกษา

OJED, Vol. 17, No. 1, 2022. Article ID: OJED-17-01-012

Article Info: Received 27 September, 2021; Revised 23 December, 2021; Accepted 23 December, 2021

OJED

An Online Journal
of Education

www.tci-thaijo.org/index.php/OJED

ผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย

The Effects of Moral Storytelling Activity Provisions with Simulation Scenarios to Develop Self-Discipline in Young Children

วิลาสินี นามมาลา¹ และ ปัทมาวดี เล่ห์มงคล^{2*}

Wilasinee Nammala¹ and Pattamawadee Lehmongkol^{2*}

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาคือ เด็กปฐมวัยเพศชายและเพศหญิง อายุระหว่าง 4-5 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 โรงเรียนวัดบางพลัด (ป.สุวณฺเณ) สำนักงานเขตบางพลัด สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 25 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมประกอบ การใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย จำนวน 16 แผน แบบทดสอบความมีวินัย ในตนเองของเด็กปฐมวัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรม ประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย มีคะแนนเฉลี่ยรวมความมีวินัยในตนเอง หลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม ในด้านความรับผิดชอบและด้านการควบคุมตนเอง

คำสำคัญ : กิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรม, สถานการณ์จำลอง, วินัยในตนเอง

¹นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Graduate Student of Early Childhood Education Division, Department of Education, Faculty of Education, Kasetsart University,

E-mail: Wilasinee-oil@hotmail.com

²อาจารย์ประจำสาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Lecturer of Early Childhood Education Division, Department of Education, Faculty of Education, Kasetsart University,

E-mail: fedupdl@ku.ac.th

* Corresponding author

Abstract

The purpose of this study was to study the effects of moral storytelling activity provisions with simulation scenarios to develop self-discipline in young children. The target group comprised of 25 male and female young children, aged between 4 and 5 years old. The children were studying in kindergarten level 1 for the second semester of the academic year 2018, Wat Bang Plad School (P.Suwanno), Bang Plad district office under the jurisdiction of Bangkok. The instruments were 16 plans of moral storytelling activity provisions with simulation scenarios to develop self-discipline in young children. Data was analyzed by mean, standard deviation, and content analysis.

The results revealed that after the experiment the total average score of young children who participated in moral storytelling activities with simulation scenarios to develop self-discipline was higher than activities to develop responsibility and self-control.

Keywords: moral story telling activity provision, simulation scenario, self-discipline

บทนำ

โลกยุคปัจจุบันเป็นยุคแห่งโลกาภิวัตน์มีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้สภาพบ้านเมืองของประเทศไทยมุ่งที่จะพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและความเจริญทางด้านวัตถุอย่างเห็นได้ชัด ในขณะที่มีความเจริญทางด้านอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็วนั้นจะมีความเสื่อมทางศีลธรรมและจริยธรรมเพิ่มขึ้น (สุรงค์ โค้วตระกูล, 2552) ทำให้การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมลดลงและศักยภาพของคนไทยโดยเฉพาะเด็กและเยาวชนไม่มีความสำนึกที่ดี อาจจะทำให้ประชากรของประเทศไม่มีคุณภาพ จะเห็นได้ว่าหลายประเทศที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองก้าวหน้าได้ ด้วยประชากรที่มีคุณภาพ การพัฒนาประเทศของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564) โดยยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับ คนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาคนทุกช่วงวัยและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ รวมถึงการสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูล อนุรักษ์ พ้นพู่ ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม (สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนากิจการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

การพัฒนาคุณภาพคนให้มีระเบียบวินัยจะต้องปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็ก เพื่อให้เด็กรู้จักบทบาทและหน้าที่ มีวินัย ความสำเร็จ ความสำเร็จ การเป็นคนดี มีคุณธรรม ถ้าทุกคนรู้หน้าที่มีวินัยอันเกิดขึ้นด้วยตนเองนั้นก็จะสามารถพัฒนาประเทศชาติให้เจริญยิ่งขึ้นไป ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ในมาตรฐานที่ 6 มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในตัวบ่งชี้ที่ 6.2 มีวินัยในตนเอง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

วินัยในตนเองเป็นส่วนหนึ่งของทักษะชีวิตที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตประจำวันและการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข การปลูกฝังและสร้างเสริมให้บุคคลมีวินัยในตนเอง ควรเริ่มตั้งแต่

วัยอนุบาล เนื่องจากเป็นวัยที่เป็นพื้นฐานทางบุคลิกภาพเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวินัยในตนเองจะช่วยให้ครูปฐมวัยซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาวินัยในตนเองให้แก่เด็กอนุบาลต่อจากพ่อแม่ผู้ปกครองสามารถกำหนดหลักการและแนวทางในการพัฒนาวินัยในตนเองให้แก่เด็กได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับวัยด้วยการเป็นตัวอย่างที่ดีให้เด็กได้เลียนแบบ จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติจริงจากกิจวัตรประจำวันอย่างต่อเนื่องจนเกิดความเคยชินซึมซับเป็นส่วนหนึ่งของลักษณะนิสัย และให้การอบรมดูแลเด็กอย่างใกล้ชิดด้วยความรักความอบอุ่น ความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก โดยยึดหลักการของการยอมรับนับถือและเสรีภาพในการให้เด็กควบคุมและกำกับตนเอง รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่สะอาด สวยงาม และปลอดภัย จัดเก็บสื่อและอุปกรณ์ของใช้ให้เป็นหมวดหมู่ที่จะเอื้อให้เด็กสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง (อรุณี หรดาล, 2560) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของอัจฉรา ไทรเทพยัม (2555) ศึกษาผลการจัดประสบการณ์ด้วยกิจกรรมการเล่านิทานที่มีต่อพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์ด้วยกิจกรรมการเล่านิทานมีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองโดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับสูง

ผู้ศึกษาในฐานะครูผู้สอนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนวัดบางพลัด (ป.สุวณโณ) สำนักงานเขตบางพลัด สังกัดกรุงเทพมหานคร ได้สังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย พบว่าพฤติกรรมของเด็กในชั้นเรียนขาดความมีวินัยในตนเอง ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน เช่น การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนและห้องเรียน การขาดความรับผิดชอบในการทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ การใช้สิ่งของและไม่จัดเก็บสิ่งของเข้าที่ให้เป็นระเบียบ ขาดการรอคอยตามลำดับก่อน - หลัง การแย่งของเล่นในขณะที่เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ซึ่งผู้ศึกษาได้เล็งเห็นว่าเด็กปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่สำคัญ พัฒนาการทุกด้านพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ควรได้รับการปลูกฝังวินัยในตนเองและพฤติกรรมด้านความมีวินัย การมีวินัยในตนเองนั้น เปรียบเสมือนเป็นเกราะป้องกันอันตรายต่อตนเองและผู้อื่น ด้วยการหลีกเลี่ยงไม่ให้กระทำความผิดทางสังคมและสร้างความมั่นใจให้กับเด็กว่าประพฤติดี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ การจัดกิจกรรมการเล่านิทานจึงเป็นเทคนิควิธีการที่เด็กให้ความสนใจ เกิดการเรียนรู้ สามารถจดจำ กล่าวแสดงออก และมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เนื้อหาสาระในนิทานจะเป็นตัวชี้แนะพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ที่สังคมยอมรับ ซึ่งนิทานจะสะท้อนให้เห็นคุณและโทษของการกระทำโดยส่งผ่านตัวละครของเรื่อง ผู้สอนสามารถสอดแทรกความคิด คุณธรรมอันดีงามสู่จิตใจของเด็กได้ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ตัวแบบของ Bandura (1977) ที่กล่าวว่าการเลียนแบบมีบทบาทสำคัญมากในวัยเด็ก การเลียนแบบเป็นการวางรากฐานของบุคลิกภาพและแบบแผนแห่งพฤติกรรมซึ่งจะมีการพัฒนาต่อไป การเลียนแบบนั้นเกิดขึ้นทุกระยะของการพัฒนา และเป็นไปตามโครงสร้างของประสบการณ์ที่มีอยู่ซึ่งจะเป็นการวางแนวทางแห่งการกระทำและตัดสินใจว่าพฤติกรรมใดของบุคคลใดที่ควรเลียนแบบ การเล่านิทานประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเป็นอีกวิธีที่ช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ถึงพฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง โดยนำเสนอสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือคล้ายคลึงกับความเป็นจริงในนิทานมาจำลองเป็นสถานการณ์ให้เด็กได้ทดลองปฏิบัติด้วยตนเองโดยให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์นั้น ๆ และมีปฏิกริยาตอบโต้ วิธีการนี้จะช่วยให้เด็กได้มีโอกาสแสดง

พฤติกรรมต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจและเกิดความเชื่อที่จะนำไปใช้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อริสา โสคำภา (2551) ศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง พบว่า เด็กปฐมวัยก่อนจัดกิจกรรมและระหว่างการจัดกิจกรรมเล่นิทานอีสปประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ในแต่ละช่วงสัปดาห์มีค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมทางสังคมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และทศนา แหมมณี (2552) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองนั้นเป็นกิจกรรมที่มีคุณค่าและมีประโยชน์กับผู้เรียน เพราะช่วยให้ผู้เรียนได้ลงมือเล่นในสถานการณ์จริง ซึ่งบางสถานการณ์เป็นนามธรรมก็สามารถเข้าใจได้ ตามทฤษฎีของ Piaget & Inhelder (1969) ที่กล่าวว่า กระบวนการคิดของเด็กในวัยนี้ยังไม่พัฒนาไปถึงขั้นที่จะเข้าใจสิ่งที่เป็นนามธรรมได้ ต้องใช้เทคนิคเข้ามาช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์โดยให้ผู้เรียนลงมือเล่นในสถานการณ์ที่มีบทบาท ข้อมูลกติกาและมีปฏิสัมพันธ์กับสถานการณ์นั้น

จากเหตุผลและสภาพปัญหาที่กล่าวมา ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาการเล่นิทานคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ซึ่งเด็กได้แสดงบทบาทเป็นตัวละครตามเนื้อเรื่องจากนิทานและจำลองสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง เสมือนว่าเด็กได้เข้าไปอยู่ในสถานการณ์นั้น ซึ่งเป็นการหล่อหลอมพฤติกรรมให้กับเด็กได้พัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง ส่งผลให้เด็กตระหนักถึงความสำคัญ ในด้านความรับผิดชอบ ด้านการควบคุมตนเอง ของเด็กให้มีประสิทธิภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเล่นิทานคุณธรรม ประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย

วิธีการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเล่นิทานคุณธรรม ประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย จำนวน 16 แผน ระยะเวลา 8 สัปดาห์ โดยจัดกิจกรรมสัปดาห์ละ 2 วัน คือ วันอังคารและวันพุธ เวลา 09:00—09:30 น. วันละ 30 นาที โดยวันที่ 1 เป็นขั้นการเล่นิทานคุณธรรม และวันที่ 2 เป็นขั้นการแสดงบทบาทประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง จัดกิจกรรมในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์

2. แบบทดสอบความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นแบบทดสอบลักษณะคำถามสถานการณ์ที่มีรูปภาพประกอบคำถามและเลือกคำตอบจากรูปภาพ จำนวน 3 ตัวเลือก มีจำนวน 16 ข้อ แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ ด้านความรับผิดชอบ จำนวน 8 ข้อ ตัวบ่งชี้ละ 2 ข้อ ดังนั้นปฏิบัติตามกฎกติกาและข้อตกลง ตั้งใจในการเล่นหรือทำกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ เก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อเล่นเสร็จแล้วรู้จักรักษาสบัตินส่วนรวม

และด้านการควบคุมตนเอง จำนวน 8 ข้อ ดังนั้นรู้จักการอดทนรอคอย ไม่แย่งสิ่งของจากเพื่อน เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อนได้ เล่นโดยไม่แกล้งเพื่อน

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. แผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ดำเนินการสร้างตามลำดับ ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยและการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรม ประกอบการใช้สถานการณ์จำลองนำมาเขียนแผนการจัดกิจกรรม

1.2 ศึกษาหลักสูตรและคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 จุดหมายคุณลักษณะตามวัย สารการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์และการจัดกิจกรรมประจำวัน

1.3 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้กิจกรรมสถานการณ์จำลอง ทิศนา ขัมมณี (2552) อริสา โสคำภา (2551) เพื่อศึกษาขั้นตอนและรายละเอียดการจัดกิจกรรมสร้างสถานการณ์จำลอง

1.4 คัดเลือกนิทานสำหรับทำแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรม ประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง จำนวน 8 เรื่อง โดยมีเนื้อหาที่ส่งเสริมพฤติกรรมความวินัยในตนเอง ในด้านความรับผิดชอบและด้านการควบคุมตนเอง

1.5 นำหนังสือนิทานส่งเสริมคุณธรรมที่คัดเลือก จำนวน 8 เรื่อง มาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรม ประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง จำนวน 16 แผน โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์ สารที่ควรรู้ ประสบการณ์สำคัญ การดำเนินกิจกรรม สื่อการสอนและการประเมินผล ซึ่งในการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรม ประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง มีขั้นตอนดังนี้

การจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรม ประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง หมายถึง การจัดประสบการณ์จากการจากแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรม ประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความเข้าใจ พฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง ได้แก่ การร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง ทายปริศนาคำทาย การสนทนา การเล่าเรื่อง การตอบคำถาม และการแสดงบทบาทตามสถานการณ์ในนิทาน ซึ่งนิทานคุณธรรม 1 เรื่อง จัดกิจกรรมเป็น 2 วัน โดย วันที่ 1 เป็นขั้นการเล่านิทานคุณธรรม และ วันที่ 2 เป็นขั้นการแสดงบทบาทประกอบสถานการณ์จำลอง ซึ่งมีขั้นตอนการจัดกิจกรรม ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ ครูนำเด็กเข้าสู่กิจกรรมโดยใช้เพลง คำคล้องจอง ปริศนาคำทายและสนทนาร่วมกัน

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ ครูเล่านิทานคุณธรรมและสนทนากับเด็กเกี่ยวกับเรื่องราวเหตุการณ์ในนิทานที่ตรงกับพฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง จากนั้นให้เด็กและครูตกลงร่วมกันเลือกสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับวินัยในตนเองในด้านที่กำหนดให้มาจำลองสถานการณ์ให้เด็กได้แสดงตามบทบาทของสถานการณ์ในนิทาน โดยครูแบ่งกลุ่มเด็กและให้อิสระเด็กในการเลือกบทบาทของตัวเองที่แสดง ซึ่งครูมีหน้าที่จัดหาสื่อวัสดุ

อุปกรณ์ประกอบการแสดงบทบาทตามสถานการณ์จำลอง ช่วยให้คำแนะนำเมื่อเกิดปัญหา ให้กำลังใจ ชื่นชม และกระตุ้นให้เด็กดำเนินการแสดงจนจบ

ขั้นที่ 3 ขั้นอภิปราย ครูสนทนากับเด็กเกี่ยวกับสถานการณ์จำลองและบทบาทของตัวละครที่เด็กแต่ละกลุ่มเลือกแสดงในนิทานแล้วเชื่อมโยงเนื้อหาเข้ากับเด็ก

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป ในขั้นนี้ครูกับเด็กร่วมกันสรุปเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทานคุณธรรม ที่สอดคล้องกับความมีวินัยในตนเอง โดยสอดแทรกความมีวินัยในตนเองแล้วเชื่อมโยงเข้าหาตัวเด็กในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

1.6 เขียนแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย จำนวน 16 แผน จัดกิจกรรม 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน โดยวันที่ 1 เป็นขั้นการเล่านิทานคุณธรรม และวันที่ 2 เป็นขั้นการแสดงบทบาทประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง จัดกิจกรรมในช่วงกิจกรรมเสริมประสบการณ์ วันละ 30 นาที ตั้งแต่เวลา 09:00–09:30 น.

1.7 นำแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยและแบบทดสอบความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่สร้างขึ้น นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเหมาะสมถูกต้อง ความสอดคล้องเหมาะสมระหว่างเนื้อหา วัตถุประสงค์ เนื้อหาการจัดกิจกรรม สื่อ อุปกรณ์ เวลาในการจัดกิจกรรมและการประเมินผล โดยมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 แปลว่าสามารถนำแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ไปใช้ได้ และมีข้อเสนอแนะให้ปรับแก้จุดประสงค์ให้มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์และครอบคลุมพัฒนาการ ทั้ง 4 ด้าน และในส่วนของเนื้อหาให้อธิบายเกี่ยวกับความมีวินัยและพฤติกรรมที่เด็กปฏิบัติ

1.8 ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.9 นำแผนการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้ปรับปรุงเรียบร้อยแล้วไปใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นแบบประเมินรูปภาพที่มีการกำหนดสถานการณ์ จำนวน 16 ข้อ แบ่งเป็น 2 ด้าน คือความรับผิดชอบ และด้านการควบคุมตนเอง ด้านละ 8 ข้อ โดยทำการทดสอบก่อนการจัดกิจกรรมและหลังการจัดกิจกรรม

2.1. นำแบบทดสอบความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน ได้พิจารณาเห็นว่าแบบประเมินมีความเหมาะสมที่จะนำไปประเมินเด็ก เรื่องการพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยได้ โดยมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 โดยมีข้อเสนอแนะให้ตรวจสอบนิยามศัพท์ให้มีความสอดคล้องกับแบบประเมินและรูปภาพ ภาพคำตอบในบางข้อยังไม่ชัดเจน ควรมีความชัดเจนตามรายการที่จะประเมิน

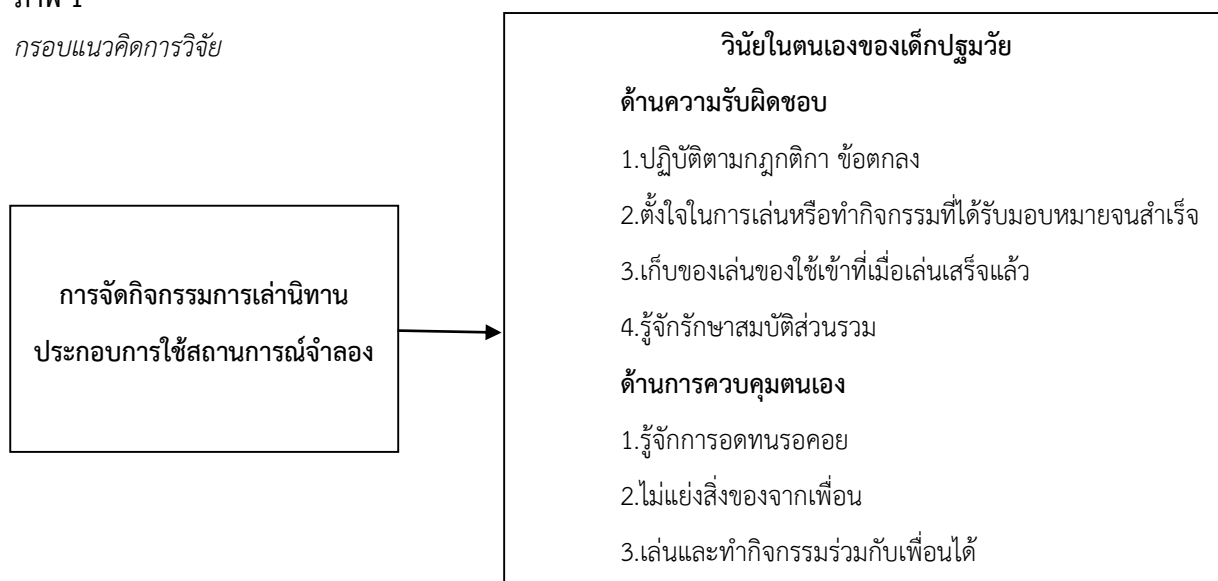
การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาทำการทดสอบเด็กกลุ่มเป้าหมาย ด้วยแบบทดสอบความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลอง (pre-test) และดำเนินการทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย ในช่วงการจัดกิจกรรมเสริมประเสริมประสบการณ์ โดยจัดกิจกรรมการเล่นิทานคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 30 นาที หลังจากนั้นทำการทดสอบหลังการทดลอง (post-test) ด้วยแบบทดสอบความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยฉบับเดียวกับที่ใช้ประเมินก่อนการทดลองเพื่อใช้เป็นคะแนนหลังการทดลองแล้วนำข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการทดสอบ ไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อสรุปผลการศึกษาต่อไป

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยผู้ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีการเกิดวินัยแห่งตน (Mowrer, 1950 อ้างในสืบทัดน้อยดัด, 2555) และได้ผนวกแนวคิดของ สืบทัดน้อยดัด (2555) ด้านความรับผิดชอบและด้านการควบคุมตนเอง ผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย กรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพประกอบ

ภาพ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความมีวินัยในตนเองภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่นิทานคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้ศึกษาได้นำคะแนนก่อนและหลังการจัดกิจกรรมมาหาค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนจากการประเมินแบบทดสอบความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการทดลอง โดยนำข้อมูลไปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบความมีวินัย

ในตนเองของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดกิจกรรมแล้วนำข้อมูลการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาการศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้รวบรวมข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการศึกษาดังนี้

ตาราง 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความมีวินัยในตนเองภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง

(N = 25)

ความมีวินัยในตนเอง	ก่อนการจัดกิจกรรม		หลังการจัดกิจกรรม	
	M	SD	M	SD
1. ด้านความรับผิดชอบ	5.20	1.36	7.04	1.08
2. ด้านการควบคุมตนเอง	4.92	0.76	6.96	0.79
ค่าเฉลี่ยรวม	10.12	2.12	14.00	1.87

จากตาราง 1 แสดงให้เห็นว่าคะแนนเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยทั้ง 2 ด้าน ก่อนและหลังการได้รับการจัดกิจกรรม

ด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยก่อนการจัดกิจกรรมเท่ากับ 5.20 ค่าเฉลี่ยหลังการจัดกิจกรรมเท่ากับ 7.04 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนการจัดกิจกรรมเท่ากับ 1.36 หลังการจัดกิจกรรมเท่ากับ 1.08

ด้านการควบคุมตนเอง มีค่าเฉลี่ยก่อนการจัดกิจกรรมเท่ากับ 4.92 ค่าเฉลี่ยหลังการจัดกิจกรรมเท่ากับ 6.96 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนการจัดกิจกรรมเท่ากับ 0.76 หลังการจัดกิจกรรมเท่ากับ 0.79

ค่าเฉลี่ยโดยรวมด้านความรับผิดชอบและด้านการควบคุมตนเองก่อนการจัดกิจกรรมเท่ากับ 10.12 และหลังการจัดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 14.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานก่อนการจัดกิจกรรมเท่ากับ 2.12 และหลังการจัดกิจกรรมเท่ากับ 0.79 จะเห็นได้ว่าคะแนนเฉลี่ยของความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยแยกตามรายด้านและภาพรวม ด้านความรับผิดชอบและด้านการควบคุมตนเอง หลังการจัดกิจกรรมมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม แสดงว่ากิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลองหลังการจัดกิจกรรมมีคะแนนค่าเฉลี่ยสูงขึ้น

ตอนที่ 2 ผลการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย

การจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม ประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการบันทึกพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย หลังจากที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่านิทานคุณธรรม ประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยสรุปได้ดังนี้

สัปดาห์ที่ 1-2 ด้านความรับผิดชอบ หลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์ สัปดาห์ที่ 1-2 ด้านความตั้งใจในและปฏิบัติตามกฎกติกาและข้อตกลง พบว่า เด็กมีความตั้งใจ มุ่งมั่นในการทำงานและกิจกรรมต่าง ๆ มากขึ้น เช่น กิจกรรมศิลปะ กิจกรรมเสรี ส่งงานทันเวลาที่กำหนดได้โดยส่วนใหญ่และสามารถปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงของห้องเรียนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสังเกตได้จาก

ขณะที่เด็กกำลังทำงานศิลปะและได้สนทนาพูดคุยกันกับเพื่อนว่าต้องเราต้องทำงานให้เสร็จก่อนถึงไปเล่นที่มุมบล็อกได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเด็กมีความรับผิดชอบ

สัปดาห์ที่ 3-4 ด้านความรับผิดชอบ การเก็บของเล่นของใช้เข้าที่เมื่อเล่นเสร็จแล้วและรู้จักรักษาสัมบัติส่วนรวม พบว่าหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานและแสดงบทบาทประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง เด็กสามารถเก็บกระเป๋ารองเท้าเข้าที่ได้เรียบร้อยมากขึ้นขณะที่เด็กเล่นอิสระตามมุมประสบการณ์ เมื่อได้ยินสัญญาณหมดเวลา เด็กสามารถเก็บของเล่นและอุปกรณ์เข้าที่ได้เรียบร้อยโดยไม่ต้องบอก แล้วถึงเข้าแถวไปรับประทานอาหารกลางวัน แสดงให้เห็นว่าเด็กมีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

สัปดาห์ที่ 5-6 ด้านการควบคุมตนเอง รู้จักอดทนรอคอยผู้อื่นในการเล่นหรือทำกิจกรรมและเล่นโดยไม่แกล้งเพื่อนในขณะที่เล่น หลังการจัดกิจกรรม พบว่าเด็กสามารถเล่นและทำงานร่วมกันกับเพื่อนได้ ปฏิบัติตนเป็นผู้นำผู้ตามที่ดีสลับกัน สังเกตจากการปฏิบัติกรรมการแสดงบทบาทประกอบสถานการณ์จำลอง เด็กมีความอดทนรอคอยให้เพื่อนอีกกลุ่มแสดงก่อน และเป็นผู้ชมที่ดีในการชมการแสดงของเพื่อน ไม่ลุกเดินไปมาระหว่างที่เพื่อนแสดง ตั้งใจชมการแสดงจนจบ จะเห็นได้ว่าเด็กมีการพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองด้านการควบคุมตนเองดีขึ้นตามลำดับ

สัปดาห์ที่ 7-8 ด้านการควบคุมตนเอง เล่นและทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นได้เล่นและทำกิจกรรมโดยไม่แย่งของเล่นหรือสิ่งของจากเพื่อน พบว่าหลังจัดกิจกรรมเด็กมีพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองพัฒนาขึ้นในระดับที่ดี ซึ่งสังเกตได้จากขณะที่เด็กปฏิบัติตามในห้องเรียนการเล่นตามมุมประสบการณ์เด็กส่วนใหญ่ รู้จักแบ่งปันของเล่นให้กับเพื่อนเล่นด้วยกันและของใช้ส่วนรวมที่ใช้ร่วมกัน เช่น สีเทียน สีไม้ หนังสือนิทาน ให้เพื่อนใช้ด้วยกัน โดยที่ผู้อื่นไม่ต้องบอกหรือคอยเตือน จะเห็นได้ว่าเด็กมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองเป็นไปในทางที่ดี

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาพบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรม ประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ก่อนการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความมีวินัยในตนเองเท่ากับ 10.21 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 2.12 หลังการจัดกิจกรรม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนความมีวินัยในตนเองเท่ากับ 14.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าเท่ากับ 1.87 นั่นคือเด็กปฐมวัยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความมีวินัยในตนเอง หลังการจัดกิจกรรม สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ผลการศึกษาพบว่า จากการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย ซึ่งประกอบด้วย 2 ด้าน คือด้าน

ความรับผิดชอบและด้านการควบคุมตนเอง ผลการศึกษาปรากฏว่า การจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรม ประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและภาพรวมพบว่า หลังการจัดกิจกรรมเด็ก มีความมีวินัยในตนเอง ด้านความรับผิดชอบสูงที่สุด ลำดับต่อมาคือ ด้านการควบคุมตนเองซึ่งผลการศึกษาี้ แสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง สามารถพัฒนาความ มีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยได้

การจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาวินัยในตนเอง ของเด็กปฐมวัย ครูได้เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความเข้าใจกับพฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง โดยใช้วิธีการ ร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง ทายปริศนาคำทาย และสนทนา เล่าเรื่องราว ชักถามเด็กเกี่ยวกับเนื้อเรื่องในนิทาน คุณธรรม โดยการกระตุ้นให้เด็กได้ตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น ซึ่งสอดคล้องกับ นิตยา คชภักดี (อ้างใน พัฒน์ชิตา สิริภัทรศรีเสมอ ,2555) ที่กล่าวว่า กิจกรรมการเล่านิทานมีความสำคัญต่อพฤติกรรมตามวัยของเด็ก ปฐมวัยเป็นอย่างมาก เนื้อหาในนิทานและตัวแบบจะเป็นตัวชี้แนะพฤติกรรมการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมและ สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์ (2550) กล่าวว่า การปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม จากการเล่านิทานจึงเป็นการเปิด โอกาสให้เด็กได้ได้เรียนรู้การมีปฏิสัมพันธ์จากบุคคลและตัวแบบจากตัวละครในนิทาน ที่เด็กแสดงบทบาท สมมติในสถานการณ์ต่าง ๆ ประกอบการทำงานร่วมกันกับเพื่อน จะส่งผลทำให้เด็กสามารถปรับตัวและแสดง พฤติกรรมในสังคมได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นการจัดกิจกรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง เป็นวิธีที่ช่วย ให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้านพฤติกรรม มีการนำเอาสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงและคล้ายคลึงกับความเป็นจริง ในนิทานมาจำลองเป็นสถานการณ์ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติในสถานการณ์นั้น ๆ สอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (2552) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมสถานการณ์จำลองเป็นกิจกรรมที่ทำให้เด็กเข้าใจสถานการณ์ที่เป็นนามธรรม ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget & Inhelder (1969) ที่กล่าวว่า กระบวนการ คิดของเด็กในวัยนี้ยังไม่ถึงขั้นที่จะเข้าใจนามธรรม ต้องใช้เทคนิควิธีเข้ามาช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้ การเล่า นิทานสามารถพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญา

การจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาวินัยในตนเอง ของเด็กปฐมวัย ในด้านความรับผิดชอบและการควบคุมตนเอง ในช่วงสัปดาห์แรกของการทดลอง เด็กยังไม่ แสดงพฤติกรรมความมีวินัยในตนเอง หลังจากที่ได้มีการจัดกิจกรรมในสัปดาห์ที่ 3-4 เด็กมีความเข้าใจ แสดงออกถึงพฤติกรรมความมีวินัยในด้านความรับผิดชอบและด้านการควบคุมตนเองได้เหมาะสมสถานการณ์ ตามสถานการณ์ที่พบในชีวิตประจำวันของเด็ก สังเกตได้จากการปฏิบัติตามข้อตกลงในชั้นเรียนและ การทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จได้ทันเวลาที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับ อรุณี หรรดา (2560) กล่าวว่าวินัยใน ตนเองนั้นเป็นส่วนหนึ่งของทักษะชีวิตที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินชีวิตประจำวันและการอยู่ร่วมกันใน สังคมอย่างมีความสุข การปลูกฝังและสร้างเสริมให้บุคคลมีวินัยในตนเอง ควรเริ่มตั้งแต่วัยอนุบาล เนื่องจาก เป็นวัยที่เป็นพื้นฐานทางบุคลิกภาพเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่

ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ผลของการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคุณธรรมประกอบการใช้ สถานการณ์จำลองเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย สามารถพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย

ได้ทั้ง 2 ด้าน คือด้านความรับผิดชอบและด้านการควบคุมตนเอง ดังนั้นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย ที่สนใจพัฒนาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย สามารถนำวิธีการจัดกิจกรรมการเล่นตาม คุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลองไปใช้พัฒนาเด็กได้ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการศึกษาไปใช้

1. การจัดกิจกรรมการเล่นตามคุณธรรมประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ครูต้องใช้สื่อเป็นจำนวนมากในการจัดกิจกรรม มีการจัดฉากการแสดง ควรมีครูหรือพี่เลี้ยงอย่างน้อย 2 คน เพื่อให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวก ดูแลเด็กในการทำกิจกรรมได้อย่างทั่วถึง
2. ในการจัดกิจกรรมการเล่นตาม นิทานที่นำมาเล่าควรเป็นเรื่องราวที่มีเนื้อเรื่องใกล้ตัวเด็ก เป็นเรื่องที่เด็กชื่นชอบ และควรคำนึงถึงขนาดของนิทานคุณธรรมที่ใช้ประกอบการเล่นตาม ภาพต้องมีขนาดใหญ่ เด็กจะได้มองเห็นได้ชัดเจนและยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับเด็กขณะฟังนิทาน
3. การจัดกิจกรรมในครั้งต่อไปควรแบ่งเด็กในการทำกิจกรรมเป็นกลุ่มไม่เกิน 8 คน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำการศึกษากครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารายละเอียดของการจัดกิจกรรมการเล่นตามคุณธรรม ประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อพัฒนาในด้านอื่นของเด็กปฐมวัย เช่น ทักษะทางด้านสังคม ด้านการคิดแก้ปัญหา การตระหนักรู้ในตนเอง เป็นต้น
2. ควรศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่พัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยด้วยวิธีอื่น เช่น กิจกรรมบทบาทสมมติ การจัดประสบการณ์แบบโครงการ กิจกรรมการเล่นกลางแจ้ง กิจกรรมการเล่นพื้นบ้าน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย 2560*. โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ทิตินา แคมมณี. (2552). *รูปแบบการเรียนรู้การสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย*. (พิมพ์ครั้งที่ 7). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พัฒนจิตา สิริภัทรศรีเสมอ. (2555). *ผลการจัดกิจกรรมการเล่นตามประกอบภาพที่มีต่อการรับรู้การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัย*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาระบบราชการและสังคมแห่งชาติ. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ.2560 - 2564*. สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สิริมา ภิญโญนนท์พงษ์. (2550). *การศึกษาปฐมวัย: เด็กปฐมวัย*. ภาควิชาหลักสูตรและการสอนสาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- สืบศักดิ์ น้อยดัด. (2555). *การศึกษาพฤติกรรมความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบโครงการ*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2552). *จิตวิทยาการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อัญญา ไทรเทพย์ม. (2555). *ผลการจัดประสบการณ์ด้วยกิจกรรมการเล่นที่มีต่อพฤติกรรมด้านความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย*. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- อริสา โสคำภา. (2551). *ศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเล่นอิสระประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง*. [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม่ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อรุณี หรดาล. (2560). วินัยในตนเอง สร้างได้ในวัยอนุบาล. *วารสารศึกษาศาสตร์*, 28(2), 22–35.

ภาษาอังกฤษ

- Bandura. (1977). *Social learning Theory*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall.
- Piaget, J. & Inhelder, B. (1969). *The Psychology of the Children*. Weaver, Helen, Basic Books.